

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΘΕΜΑ:
LECTIO XV

Δανάη Γεωργιάδου, Σύμβουλος Λατινικών, Β.Δ.
Μ.Α. στην Κλασική Φιλολογία

Υπεύθυνος ΕΜΕ: Πέτρος Πέτρου

ΜΑΘΗΜΑ XV (Lectio quinta decima) ΤΑ ΗΘΗ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ

Παθητική φωνή α', β', δ' συζυγιών

- ✓ οριστική ενεστώτα, απαρέμφατο ενεστώτα, αρχικοί χρόνοι (ΛΓ σελ. 69, 72)
- ✓ ama-or, amātus sum, amā-ri, α': αγαπιέμαι
dele-or, delētus sum, delē-ri, β': καταστρέφομαι
audi-or, audītus sum, audī-ri, δ': ακούομαι

✓ ama-or	dele-or	audī-or
amā-ris	delē-ris	audī-ris
ama-tur	dele-tur	audi-tur
ama-mur	dele-mur	audi-mur
ama-mīni	dele-mīni	audi-mīni
ama-ntur	dele-ntur	audi-u-ntur

- ✓ Με τα ρήματα παθητικής φωνής υπάρχει ποιητικό αίτιο. Εκφέρεται: με **ab (a) + αφαιρετική** (ΑΕ: υπό + γενική) για τα έμψυχα και με απλή αφαιρετική για τα άψυχα.

Αποθετικά ρήματα (verba deponentia) (ΛΓ σελ. 74-75)

Η Λατινική έχει αποθετικά ρήματα, ρήματα δηλ. που έχουν μόνο παθητική φωνή (γι' αυτό λέγονται και media tantum) (πβ. ΑΕ δέχομαι, πορεύομαι, βούλομαι), αλλά έχουν ενεργητική ή μέση σημασία, όπως:

arbitror, arbitratus sum, arbitrāri, αποθ. α': νομίζω, πιστεύω
proelior, proeliātus sum, proeliāri, αποθ. α': πολεμώ, μάχομαι

- ✓ Τα ρήματα αυτά κλίνονται όπως ακριβώς τα αντίστοιχα ρήματα παθητικής φωνής.

Λεξιλόγιο

vita -ae, θ.1: βίος / venatio -ōnis, θ.3: κυνήγι / omnis, -is, -e: όλος, ο καθένας / in (πρόθ.) + αφ.: εν τόπω στάσις / studium -ii (i), ουδ.2: σπουδή, ασχολία / res, rei, θ.5: πράγμα / res militāris (εν.): τα στρατιωτικά πράγματα / consisto, -stiti, -sistere (cum + sto, steti, statum, stāre, α': ίσταμαι): συνίσταμαι· περιορίζομαι / studeo, studūi, studēre, β' (+δοτ.): ασχολούμαι, σπουδάζω / agricultūra -ae, θ.1: γεωργία / lac, lactis, ουδ.3: γάλα / caseus -i, αρ.2: τυρί / caro, carnis, θ.3: κρέας / lacte, caseo, carne: αφαιρ. του μέσου / nutrio, nutrīni, nutrītum, nutrīre, δ': ανα(τρέφω) / nutriuntur: τρέφονται με / locus -i, αρ.2: τόπος, σημείο / locis = in locis / frigidus -a -um: παγωμένος / frigidissimus -a -um: υπερθ. βαθμός / pellis -is, θ.3: δέρμα / solum (επίρρ.) μόνον / habeo, habūi, habitum, habēre, β': έχω, θεωρώ / flumen, -inis, ουδ.3: ποτάμι / lavo, lavi, lautum (lavātum), lavāre, α': πλένω / cum

(χρον. σύνδ.): όταν, οσάκις / creo, creāvi, creātum, creāre, α': εκλέγω / cum (πρόθ.) + αφ.: με, μαζί με / civitas, civitātis, θ.3: πολιτεία / bellum, -i, ουδ.2: πόλεμος / gero, gessi, gestum, gerere, γ': κάνω, διεξάγω / magistratus, -us, αρ.4: αρχές, άρχοντες / nec, necis, θ.3: θάνατος / potestas, potestātis, θ.3: δύναμη, εξουσία· cum vitae necisque potestāte: με εξουσία ζωής και θανάτου / equus, -i, αρ.2: ίππος / equester -stris -stre: ιππικός / proelium -iī (i), ουδ.2: μάχη / equestribus proeliis: στις ιππομαχίες / desilio, -silīi, -silīre, (de + salio) δ': πηδώ κάτω / ex + αφ: από (απομάκρυνση) / saepe (επίρρ.) συχνά / pes, pedis, αρ.3: πούς, ποδός· pedibus: με τα πόδια, πεζοί / ac = atque / proelior, proeliātus sum, proeliāri, αποθ.α': πολεμώ / ephippium -iī, ουδ.2: είδος σέλας (έφίππιον) / usus -us, αρ.4: χρήση / turpis -is -e: αισχρός / iners, inertis: μαλθακός, άπραγος / vinum -i, ουδ.2: οίνος / a/ab + αφ.: από (ποιητικό αίτιο) / mercātor, mercatōris, αρ.3: έμπορος / sino, sivi, situm, sinere (+απαρ.) γ': επιτρέπω / quod (σύνδ. αιτ.): επειδή / arbitror, arbitratus sum, arbitrāri, αποθ.α': νομίζω, πιστεύω· ut arbitrantur: όπως πιστεύουν / eā re (αφ. της αιτίας): από αυτό το πράγμα / remollesco, -ēre, γ': γίνομαι μαλθακός / homo, hominis, αρ.3: άνθρωπος / effemino, -āvi, -ātum, -āre, α': εκ-θηλύνω

Ενδεικτικές δραστηριότητες

(για την τάξη ή / και το σπίτι)

1. Να μεταφράσετε το κείμενο του μαθήματος στα Ελληνικά.
2. Να μάθετε τους αρχικούς χρόνους όλων των ρημάτων του κειμένου.
3. Να κλίνετε στον ενεστώτα της παθητικής φωνής όλα τα ρήματα α', β' και δ' συζυγίας του κειμένου.
4. Να κλίνετε τα ονόματα: venatio -ōnis / res militāris / caseus -i / caro, carnis / lac, lactis / pellis -is / agricultūra -ae / flumen, -īnis / magistratus, -us / vita, -ae / bellum, -i / equus -i / equester -stris -stre / turpis -is -e
5. Να αναγνωρίσετε σε ποια πτώση βρίσκονται τα πιο κάτω ονόματα (με βάση το κείμενο του μαθήματος) και να τα μεταφέρετε στην ίδια πτώση στον αντίθετο αριθμό.

	πτώση	αντίθετος αριθμός
venationibus		
bellum		
magistratus		
vitae		
necisque		
pedibus		

6. Να μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό τις προτάσεις.
Germani lacte, caseo et carne nutriuntur.

Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur.

Ephippium res turpis et iners habetur.

Vinum a mercatoribus ad se importari non sinunt quod eā re, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

7. Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική και το αντίστροφο (όπου αυτό είναι δυνατόν).

Poeta epistulas scriptitat.

Curae me excruciant.

Graeci Troiam oppugnant et dolo expugnant.

Venti pontum turbant et nautas in Graeciam portant.

Vinum a mercatoribus non importatur.

Caesar iubet frumentum importari a mercatoribus.

Perseus hastā beluam delet et Andromedam liberat.

Liberāles artes aditum ad illustrem victoriam dant.

Hannibal gentem Hispaniae bello superat et Saguntum vi expugnat.

8. Να υποδείξετε πού τονίζονται οι πιο κάτω λέξεις και να εξηγήσετε το γιατί.

militāris, importare, nutriuntur, ephippiorum, mercatoribus

9. Να σκεφτείτε και να γράψετε, για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου, αν υπάρχουν λέξεις:

- ομόρριζες με αυτήν στα Αρχαία Ελληνικά και/ή
- παράγωγες από αυτήν σε νεότερες – νεολατινικές γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά κτλ)

10. α) Πότε και με ποιον τρόπο ήρθαν σε επαφή οι Ρωμαίοι με τα Γερμανικά φύλα;

β) Να συγκρίνετε τα ήθη των Γερμανών με τα ήθη των Ρωμαίων, όπως παρουσιάζονται στην ενότητα IV (Τα ήθη των αρχαίων Ρωμαίων). Τι παρατηρείτε;